

Győri Ítéltábla
Gf.IV.20.086/2016/19/I.szám

A Győri Ítéltábla a jogtanácsos által képviselt **felperesnek** a Kleszó Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes** ellen 2.403.470.216,-Ft és járulékai megfizetése iránti perében a Győri Törvényszék 2016. március 17. napján kelt G.20.803/2015/12. számú ítélete ellen az alperes részéről 13. szám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles megfizetni az alperes az államnak az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására és az abban megjelölt módon 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszázezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Köteles továbbá megfizetni az alperes a felperesnek 15 napon belül 1.750.000,- (Egymillió-hétszázötvenezer) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a fellebbezésével felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Győri Törvényszék a fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2.403.470.216,-Ft tőkeösszeget, és ezen tőkeösszeg után 2015. április 25. napjától a kifizetés napjáig járó felperesnek a mindenkori évi kondíciós listájában közzétett jegybanki alapkamat évi 7 %-os mértékű kamattal növelt késedelmi kamatát, valamint 5.000.000,-Ft perköltséget.

Az ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a felperes bank és a perben nem álló "A" Kereskedelemfejlesztő Korlátolt Felelősségű Társaság (jelenlegi elnevezése "K" Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság „fa.”) adós között 2005. szeptember 21. napján BH-34/2005. számon bankhitelszerződés jött létre, amelyet a felek több ízben módosítottak.

A bankhitelszerződés VI. Egyéb feltételek 1. pontja értelmében a bank által nyújtott hitelkeret és járulékai mindenkor összegének megállapítása szempontjából a bank üzleti könyvei az irányadók, kivéve, ha azok bizonyíthatóan tévesek.

2012. január 4-én készfizető kezesi megállapodás jött létre a felperes, valamint az alperes és a perben nem álló "R" Ipari, Kereskedelmi Kft. között, amelynek értelmében az alperes és az "R" Kft. egyetemlegesen készfizető kezességet vállaltak az "A" Kereskedelemfejlesztő Kft.-nek a BH-34/2005. számú, 3.200.000.000,-Ft összegű bankhitelszerződésből eredő valamennyi fennálló tartozása, de nem több, mint 3.200.000.000,-Ft és járulékainak megfizetéséért.

A BH-34/2005. számon létrejött bankhitelszerződés 2012. június 29-én kelt 9. számú módosításának I.számú záradéka az alperes, mint készfizető kezes nyilatkozatát tartalmazza arról, hogy az alperes a szerződésmódosítás rendelkezéseit megismerte, tudomásul vette és a BH-34/2005. számú bankhitelszerződés biztosítékeként a felperes bankkal 2012. január 4. napján megkötött készfizető kezesi megállapodásban tett kötelezettségvállalását a módosításra való tekintettel is kifejezetten fenntartja.

A 3.200.000.000,-Ft összegű bankhitel-keretszerződés terhére a felperes bank, és az "A" Kereskedelemfejlesztő Kft. adós között három szerződés jött létre. 2005. szeptember 21-én az F-22/2005-ös számú bankhitelszerződés, 2005. október 3-án az R-76/2005-ös számú rülirozó hitelszerződés és 2005. október 3-án a G-147/2005-ös számú keretszerződés bankgarancia kibocsátására és akkreditív nyitására vonatkozó írásbeli megállapodás.

A Fővárosi Bíróság 2013. május 16. napján az 1.Fpk.01-12-010264. számú végzésével elrendelte az "A" Kereskedelemfejlesztő Kft.-vel szemben indított felszámolási eljárás közzétételét. A felperes a felszámolási eljárásban 2013. június 11-én hitelezőként bejelentkezett és az F-77/2005. számú szerződésre tekintettel 881.411.763,77 Ft tőke, az R-76/2005. számú szerződésre vonatkozóan 1.600.000.000,-Ft tőke, a G-147/2005. számú szerződés alapján 57.093.536,-Ft tőke és 840.676,-Ft díj és jutalék összegű, mindösszesen 2.538.505.300,27 Ft tőke és 840.676,-Ft díj és jutalék összegű hitelezői igényt jelentett be. A felszámoló ezen hitelezői igényt nyilvántartásba vette.

A későbbiekben a felperes zálogjogával terhelt vagyontárgyak értékesítésére tekintettel 21.121.000,-Ft utalásra került a felperes részére. A felszámoló 2015. március 3-án kelt visszaigazolása értelmében a nyilvántartott hitelezői igény tőkeösszege 2.465.234.038,-Ft-ra csökkent.

A 2016. január 31. napján 11079/Ü/103/2016/2. ügyszám alatt felvett ténytanúsításra vonatkozó közjegyzői jegyzőkönyv szerint a felperes követelése az F-77/2005. számú bankszámla hitelszerződésből eredően 793.631.624,77,-Ft, az R-76/2005. számú rülirozó hitelszerződésből 1.600.000.000,-Ft és a G-147/2005. számú bankgarancia kibocsátására és akkreditív nyitására vonatkozó keretszerződésből 9.838.590,76 Ft, összesen 2.403.480.971,68.- Ft.

A felperes a fizetési meghagyásos eljárásból perré alakult jogvitában készfizető kezességvállaláson alapuló tartozás jogcímén 2.403.470.216,-Ft tőkeösszeg és ennek 2015.

április 25. napjától számított, az évi kondíciós listában közzétett jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Állította, hogy a felperes üzleti könyvei alapján az adósnak az F-77/2005. számú szerződésből 793.631.624,77 Ft, az R-76/2005. számú rulírozó hitelszerződésből 1.600.000.000,-Ft és a G-147/2005. számú bankgarancia kibocsátására és akkreditív nyitására vonatkozó keretszerződésből 9.838.590,76 Ft, összesen 2.403.470.216,-Ft tartozása áll fenn.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Kiemelte, hogy a fennálló tartozás összege - a kamat és költségváltozásokra is tekintettel - olyan szakkérdés, amely igazságügyi könyvszakértő perbe való bevezetését indokolja, a felperes azonban a kereseti kérelme összecszerűségének bizonyítására könyvszakértő kirendelését nem indítványozta, ezért az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek nem tett eleget.

Rámutatott, hogy a felszámolási eljárásba bejelentett hitelezői igény nyilvántartásba vétele önmagában nem igazolja a felperes követelésének megalapozottságát, tartozás-elismerésnek nem minősül. A felszámoló által végrehajtott hitelezői igénybesorolás nem tartalmazza a hitelezői igény szerződésenkénti bontását, így az alperesnek, mint kezesnek a felperes felé szerződésenként fennálló tartozása megállapítására is alkalmatlan.

Az alperes álláspontja szerint a készfizető kezesi kötelezettsége kizárólag a BH 34/2005. számú szerződésből eredő és csak a készfizető kezesi szerződés megkötésének időpontjában fennálló tartozásokra terjed ki.

Az alperes a Ptk. 276. §. (2) bekezdésre hivatkozva azzal is érvelt, hogy a felperesi követelésnek a főkötelezett céggel szembeni behajthatatlanná válása a felperes magatartása miatt következett be, mert a főkötelezett képviselőjében eljáró "B" nek a tartozás rendezésére vonatkozó javaslatát nem fogadta el.

A törvényszék a jogvitát a Pp. XXVI. fejezetének kiemelt jelentőségű perekre vonatkozó szabályai alapján elbírálván rögzítette, hogy a perben a feleknek kellett meghatározniuk a jogvita eldöntése szempontjából releváns és vitatott tények körét és azt is, hogy ezen tények tekintetében melyik félre hárul a bizonyítási kötelezettség és a szükséges bizonyítás elmaradásának következményei kit terhelnek.

A bíróság leszögezte, hogy az F-77/2005., az R-76/2005., és a G-147/2005. számú megállapodás is kifejezetten rögzíti, hogy a BH.34/2005. számú bankhitelszerződés terhére kerültek megkötésre, ezért a felperes által peresített mindhárom perbeli szerződésből fennálló tartozásért az alperes készfizető kezességét vállalt.

A BH.34/2005. számú bankhitelszerződés VI. számú egyéb feltételek 1. pontja szerint a felperes által nyújtott hitelkeret és járulékai összegének megállapítása szempontjából a felperes bank üzleti könyvei az irányadók, kivéve, ha azok bizonyíthatóan tévesek.

A felperes által csatolt 2015. január 21-i ténytanúsításra vonatkozó közjegyzői jegyzőkönyv a felperes üzleti könyvei alapján szerződésenként lebontva rögzítette és igazolta a felperes követelésének összesen 2.403.470.216,-Ft összegét. Figyelemmel arra, hogy ettől eltérő adat bizonyítására a perben nem került sor, ezért a követelés összecszerűségét az elsőfokú bíróság a ténytanúsítással igazoltak alapján a kereseti kérelemben foglaltak szerint határozta meg.

Az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a tartozás főkötelezettől való behajthatatlansága nem róható a felperes terhére az okból, hogy nem fogadta el az adós tartozása rendezésére vonatkozó - "B" által előterjesztett - javaslatát. A főkötelezettől származó rendezési javaslat elfogadására vonatkozóan a felperesnek sem szerződésen, sem egyéb jogcímen alapuló kötelezettsége nem állt fenn.

A törvényszék kitért arra, hogy a felperes részéről ilyen tartalmú kötelezettségvállalás ellentmondásban állna a főkötelezett lejárt tartozását biztosító egyéb szerződéses rendelkezésekkel, ugyanis amennyiben az adós volna jogosult meghatározni a lejárt tartozás megfizetésének módját, úgy nem volna jelentősége a főkötelezettség felperes felé vállalt biztosítékainak.

A követelés behajthatatlansága azért sem róható a felperes terhére, mivel a felperes egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy eszközértékesítéshez nem járul hozzá.

Az alperes tehát adós maradt annak bizonyításával, hogy a követelés a főkötelezett, a felperes magatartása miatt vált behajthatatlanná.

A felszámoló mindhárom peresített szerződésből eredő tőkekövetelést nyilvántartásba vette, ugyanakkor ezeken kívül egyéb tőkekövetelés nyilvántartásba vételére nem került sor, így a felszámoló által nyilvántartásba vett tőkekövetelés a felperes által peresített szerződésekből eredő tőkekövetelésnek minősül.

Végül a törvényszék kitért arra, hogy a felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett felperesi hitelezői igénynek és az azzal kapcsolatosan történt főkötelezeti teljesítésnek egyrészt amiatt volt jelentősége a perben, hogy van-e a felperesnek a főkötelezettel szembeni felszámolási eljárásban az alperessel szembeni követelésnek megfelelő összegű, jogcímű, és a felszámoló által nyilvántartásba vett követelése és ezáltal kizárható, hogy a felperesnek a főkötelezettel szembeni követelésével kapcsolatosan jogvesztés bekövetkezett. Másrészt a módosított összegben nyilvántartott felperesi hitelezői igény már tükrözi a vagyonértékesítésből származó bevételek elszámolását, ezért az alperes(kezes) felperes felé fennálló, teljesítéssel csökkentett tartozása is ezzel egyező, azaz 2.403.470.216.-Ft összegű, ami a kereseti kérelem összecsúszásának megalapozottságát támasztja alá.

A törvényszék a Pp. 215. §-nak megfelelően kötelezte az alperest a kereseti kérelemben megjelölt 2015. április 25-i lejáratú időponttól az egyes szerződésekben meghatározott mértékű és ebben a részében (kamatmérték) alperes által vitássá nem tett késedelmi kamat megfizetésére.

Az alperes a fellebbezésében és annak kiegészítésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes kereseti kérelmének elutasítását, másodlagosan részbeni elutasítását kérte. A harmadlagos kérelme az ítélet hatályon kívül helyezésére irányult. Perköltségre igényt tartott.

Az alperes arra hivatkozott, hogy a felperes a Pp. 164. §. (1) bekezdése alapján a kereseti kérelem összecsúszása tekintetében őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget.

Hangsúlyozta, hogy a felperes az elsőfokú bíróság 2016. január 6-án kelt felhívásában foglaltak ellenére sem részletezte a kereseti kérelme összecszerűségét, pusztán az egyes szerződések tekintetében fennálló igényt jelölte meg. A felperes nem közölte milyen tőke-, kamat- és költségtelekkel számolt, mely összegeket mikor, mire számolt el, mi térült meg a főadós rendes gazdálkodása alatt, a felszámolási eljárás, illetve a végelszámolás során. Ezen tények és adatok ismeretében lett volna az alperes abban a helyzetben, hogy az összecszerűség tekintetében a kifogásait előterjeszthesse.

A törvényszék az ítéletének indokolásában e körben alaptalanul hivatkozik a BH.34/2005. számú bankhitelszerződés VI. Egyéb feltételek 1. pontjára - miszerint a bank által nyújtott hitelkeret és járulékai mindenkor összegének megállapítása szempontjából a felperes üzleti könyvei az irányadóak -, ez a szerződéses kikötés ugyanis a hitelező bank és az adós között létrejött megállapodás részét képezi. Ez okból a banki kimutatás elfogadására vonatkozó nyilatkozat csak a főadóst köti, ez a kezesre nem irányadó. A felperes által az alperessel szemben érvényesített igénynek a kezesi szerződés a jogalapja.

Kiemelte, hogy a Ptk. 273. §. (1) bekezdése alapján a kezes helytállási kötelezettsége ahhoz kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt, azonban a főadós elismerése a kezeset nem köti. A jelen esetben pedig a főadós nem is tett tartozáselismerő nyilatkozatot, hanem a maga nevében vállalta, hogy a banki kimutatásokat elfogadja. A banki nyilvántartások főadós általi elfogadása azonban nem eredményezi azok kezes általi elfogadását is.

Ez okból a bank üzleti könyvein alapuló ténytanúsítvány önmagában az összecszerűséget nem igazolja, annak bizonyítására könyvszakértő kirendelése szükséges.

Az alperes következetes álláspontja az volt, hogy a kezességvállalás a kezesi szerződés aláírása napján (2012. január 4.) a BH-34/2005. hitelszerződésből fennálló tartozások vonatkozásában, annak erejéig, de legfeljebb 3.200.000.000.-Ft összeghatárig jött létre. Ezt csökkentik az időközbeni megtérülések, valamint a Ptk. 276. §. (2) bekezdése szerinti mentesülés. A felperes adós maradt annak bizonyításával, hogy 2012. január 4. napján mennyi volt a főkötelezett BH-34/2005. számú szerződésből eredő tartozása.

Pp. 235. §. (1) bekezdésére hivatkozással előadta, hogy az elsőfokú ítélet kézbesítését követően, annak birtokában volt lehetősége a főadós felszámolójával történő konzultációra, amelynek során a tudomására jutott és általa addig nem ismert adatokból az a következtetés vonható le, hogy a felperes a végelszámolás időszaka alatt hozzájárult kb. 3 milliárd forint értékű készlet és követelés mindössze 380 millió forintért történő értékesítéséhez. A felperes ezen eljárása következtében az általa a kezessel szemben érvényesített követelés behajthatatlanná vált, amely körülmény az rPtk. 276.§. (2) bekezdése értelmében az alperes kezes felszabadulását eredményezi.

A csatolt iratok szerint a 2012. július 25. napján végelszámolás alá került főkötelezett felperesi bank felé fennálló tartozása 2012. június 30. napján 2.919.523.390,-Ft volt. Ezzel szemben 2012. július 9-én a főadós készleteinek nettó beszerzési értéke 1.908.204.676,-Ft-ot tett ki, míg a 2012. május 31-i főkönyvi kivonatból megállapítható, hogy a főadós 2.331.713,337,-Ft követelésállománnyal rendelkezett. A fentiekből kiolvasható, hogy a végelszámolás megindításakor a főadós a 2,9 milliárd Ft-os banki tartozásával szemben 4,2 milliárd Ft vagyonnal rendelkezett.

A fentiekkel szemben a főadós 2013. május 16. napján készült végelszámolási zárómérlege és készletjelentése szerint a főadós végelszámolási zárókészlete 5.096.000,-Ft, követelésállománya 1.220.000.425,-Ft volt. A bank hitelezői igény bejelentéséből megállapítható, hogy a végelszámolás megindulásakor fennálló 2.919.523.309,-Ft tartozás a felszámolás kezdetére mindössze 2.539.345.976,-Ft-ra csökkent.

A tartozás 380.000.000,-Ft-tal történő csökkentéséhez kb. 3 milliárd Ft értékű készlet és követelés került felhasználásra akként, hogy a végelszámolás időszakában a végelszámoló kizárólag a bank hozzájárulásával és az általa elfogadott áron értékesíthetett készletet, követelést figyelemmel arra, hogy a felperes az ingatlanokat és a vagyont terhelő keretbiztosítéki zálogjoggal rendelkezett.

A fentiek igazolására megkeresni kérte az adós felszámolóját a végelszámolás dokumentációjának csatolása végett annak szakértő közreműködésével történő tisztázásához, hogy a készletek és a követelések értékesítése piaci áron történt-e.

Az alperes arra hivatkozott, hogy csak a felszámolási eljárásban volt lehetősége a csatolt bizonyítékok előterjesztésére, mivel a főadós felszámolója a részletes tájékoztatást megtagadta és csak az ítélet birtokában közölte a felszámoló, hogy a főadós vagyonának értékesítése mind a végelszámolás, mind a felszámolás alatt a felperes hozzájárulásával történt.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében és annak kiegészítésében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

Az összecszerűség kérdésében osztotta a törvényszék által elfoglalt jogi álláspontot, amelyet azzal az észrevétellel egészített ki, miszerint az alperes az elsőfokú eljárás során a felszámoló által nyilvántartott követelés összegét (melynek megfizetéséért készfizető kezességet vállalt) nem vitatta, azaz a követelés összecszerűségét elismerte.

Hangsúlyozta, hogy r.Ptk. 276.§. (2) bekezdése értelmében az alperes mentesülésére sem az elsőfokú eljárásban hivatkozott - azaz a főadós képviselője ("B") által előterjesztett javaslat elvetését sérelmező - , sem a fellebbezésben felhozott indokok nem adnak alapot.

Az újonnan csatolt bizonyítékok a Pp. 235. §. (1) bekezdése folytán a másodfokú eljárásban nem befogadhatók, mivel az alperes azokról már korábban is informálódhatott volna a felszámolótól.

Az alperes érvelését érdemben azzal cáfolta, hogy a főadóssal szembeni követelései megtérülésének elősegítése érdekében 2012. szeptember 6-án a "C" Kft-vel operatív bankbiztosítási megállapodást kötött. Az ennek keretében született jelentésekből is kiolvasható, hogy a készletek értékének csökkenése és a megtérülés esetleges ellehetetlenülése nem a felperes felróható magatartásának következménye, hanem az adós által forgalmazott áruk romlandó jellegéből, a vevők rossz fizetési moráljából és az aktuális piaci viszonyokból adódott.

A felperes annak igazolására, hogy a követelése megtérülése érdekében maximális gondossággal járt el, csatolta a felperes, az adós valamint a "D" Pénzügyi, Gazdasági Tanácsadó és Műszaki Szolgáltató Zrt. között 2012. augusztus 31. napján létrejött megállapodást, amelyben meghatározásra került az értékesített tárgyi eszközök és készletek minimum eladási ára is.

A felperes tehát - az alperes állításával szemben - nem tanúsított olyan magatartást, ami az alperes Ptk. 276. §. (2) bekezdése szerinti felszabadulását indokolná. A felperes hangsúlyozta, hogy a főkötelezett teljesítőképességével, vagyoni helyzetével, illetve ezek változásával kapcsolatos kockázatok nem háríthatóak át a felperesre.

Az alperes kifogása az okból is alaptalan, mert a felperes követelésének főadóstól történő behajthatatlansága nem állapítható meg, a felszámolási eljárás nem fejeződött be, és behajthatatlansági nyilatkozat kiállítására nem került sor.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében általános érvénnyel szögezte le, hogy a készfizető kezes a felszámolás alá került főkötelezettel szemben megtérítési igényét már csak a felszámolási eljárásban érvényesítheti. Ebben az eljárásban azonban akár jogutódként (amennyiben a jogosult a hitelezői igényét már bejelentette), akár a Cstv. 37. §. (1) bekezdése alapján - a jogvesztő határidő eltelte előtt -, a saját jogán a hitelezői igényét érvényesítheti. A készfizető kezes tehát a kezesi szerződésből eredő jogai gyakorlásával és kötelezettségei teljesítésével önálló, saját jogcselekményeivel elháríthatja a felszámolási eljárásban a Cstv. 37. §. (3) bekezdésében meghatározott jogvesztés bekövetkeztét. Ha a készfizető kezes már késedelembe esett, akkor ez kizárja azt, hogy a követelés a jogosult hibájából váljon behajthatatlanná, azaz a Ptk. 276. §. (2) bekezdése alkalmazását.

Hangsúlyozta, hogy jelen esetben az alperes a Cstv. szabályai szerint az adós felszámolási eljárásába hitelezőként nem jelentkezett be. A felperes álláspontja szerint az alperes a felperes követelésének jogalapját ésösszagszerűségét csak a felszámolási eljárás keretei között vitathatta volna, hiszen a felperes követelése a felszámoló és a többi hitelező által elismerésre került a felszámolási eljárásban.

A Cstv. 51. §. (1) bekezdése alapján az alperes a felperes követelését sem jogalapjában, semösszagszerűségében nem vitatta, ezzel a követelést mind jogalapjában, mindösszagszerűségében elfogadta.

A felperes a fellebbezésben előterjesztett bizonyítási indítványok elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a Pp. 235. §. (1) bekezdése értelmében az alperes által az elsőfokú eljárásban elmulasztott, azösszagszerűség igazolására vonatkozó könyvszakértői bizonyítás a másodfokú eljárásban nem pótolható figyelemmel arra, hogy ezen indítvány alapjául szolgáló tényekkel az alperes már az elsőfokú eljárás során is tisztában volt.

A másodfokú eljárásban az alperes - a fellebbezési ellenkérelemben és annak kiegészítésében foglaltakra tekintettel - a 2012. június 7. napjától kettévált "A" cégcsoport tulajdonosi szerkezetének változásával kívánta igazolni, hogy a kezes alperes nem ismerhette a főkötelezett felperes felé fennálló tartozásának alakulását, sem pedig a főkötelezett végelszámolási és felszámolási vagyona változását, az értékesítésének menetét. A vagyon áron aluli értékesítéséről az elsőfokú ítélet meghozatalát követően szerzett tudomást, így az erre hivatkozással az rPtk.276.§. (2) bekezdés alapján előterjesztett védekezése érdemi vizsgálatát a Pp.235.§. (1) bekezdése sem zárja ki.

Az alperes csak a kezesi szerződés létéről és a főadós felszámolási eljárásának tényéről bírt tudomással, de a tartozás pontos összegéről csak a felperes 2015. március 17. napján kelt felszólító leveléből értesült. A felperes írásbeli felszólítása tette a felperesi követelést a kezessel szemben lejárttá, így ezt megelőzően az alperes a követelést a főadóssal szemben

nem érvényesíthette volna a felszámolási eljárásban. Ezért a kereseti kérelem szerinti kezesi helytállás esetén az alperes a követelését a felszámolási eljárásban már csak a vagyontát vesztt főkötelezettel szemben érvényesíthetné, a kötelezettel szembeni korábbi igényérvényesítés lehetőségétől a felperes megfosztotta az alperest.

A "C" Kft. igénybevételeével kapcsolatosan az alperes rámutatott, hogy a felperes által igénybevett vagyongfelügyelő szakértelme az élelmiszer- és vegyi áru kereskedelem tekintetében, így az adós árukészletét érintően sem igazolt. A készletek érték alatti eladása azonban ténykérdés, amelyhez a felperes - éppen a megállapodásban foglaltakban írt módon - hozzájárult.

Hangsúlyozta, hogy a felperes által példalózó jelleggel csatolt 2012. október 3-i és szeptember 25-i beszámolók nem adnak teljes képet a végelszámolás időszaka alatti, mintegy 1,711 milliárd Ft veszteségről. Részletes adatok hiányában nem állapítható meg, hogy ilyen mértékű veszteség indokolt volt-e, vagy gondosabb gazdálkodással elkerülhető lett volna. A végelszámolás alatti értékesítések teljes folyamatának vizsgálata szakértői kérdés. Az alperes által indítványozott szakértői bizonyítás tükrében lehet eldönteni azt, hogy a bank a vagyont áron aluli értékesítő szerződésekhez járult-e hozzá, vagy pedig valóban a megtérülés maximalizálására törekedett.

Az alperes fellebbezése alaptalan.

Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta, a bizonyítékokat okszerűen, a Pp. 206. §-ban írtaknak megfelelően értékelve helyes tényállást állapított meg, amelyből levont jogi következtetései helytállóak.

A perben nem volt vitatott, hogy a felek között 2012. január 4-én készfízető kezesi megállapodás jött létre, amelynek értelmében az alperes a Ptk. 272. §. (1) bekezdése alapján helytállni tartozik a "K" Kft. „fa.” főkötelezettnek a BH-34/2005. számú bankhitelszerződésből származó valamennyi fennálló tartozásáért, de nem több mint 3,2 milliárd Ft és járulékal megfízetéséért.

Az alperes védekezésében foglaltakkal szemben nem fogadható el a készfízető kezesi megállapodás olyan szűkítő értelmezése, miszerint a kezes helytállási kötelezettsége csak és kifejezetten a kezesi megállapodás napján fennálló tartozások összegéért áll fenn, ilyen tartalmú szerződéses rendelkezést a kezesi megállapodás nem tartalmaz. A kezes az adósnak a jogosult felé fennálló, a BH-34/2005.számú szerződésből eredő lejárt tartozása aktuális összegéért tartozik helytállni.

Osztotta az ítéltábla az elsőfokú bíróság által elfoglalt álláspontot a követelésösszezszerűsége kérdésében is.

A Pp. XXVI. fejezetének kiemelt jelentőségű perekre vonatkozó szabályai értelmében a bíróságot tájékoztatási kötelezettség a bizonyítási teher kiosztása körében nem terhelte, a feleknek kellett meghatározni a jogvita eldöntése szempontjából releváns tények körét és az azokat érintő bizonyítatlanság egyes felekre háruló következményeit.

A fentieknek megfelelően a felperes 9. számú előkészítő iratában szerződéseként lebontva megjelölte a keresettel érvényesített, az F-77/2005. számú bankszámla hitelszerződésből, az

R-76/2005. számú rulírozó hitelszerződésből, és a G-147/2005-ös számú keretszerződés bankgarancia kibocsátására és akkreditív nyitására elnevezésű szerződésből eredő tőkekövetelését.

Ennek igazolására 2016. január 21-én kelt ténytanúsításra vonatkozó közjegyzői okiratot csatolt. Egyúttal - terjedelmi okokból - elektronikus adathordozón a per anyagává tette a főadósnak a felperesnél vezetett bankszámlája 2006. 06. 23-tól 2015. 08. 12-ig terjedő időszakra vonatkozó bankszámlaforgalmát tételesen tükröző bankszámla-kivonatait.

A BH-34/2005-ös számú bankhitelszerződés VI./1. pontja értelmében a bank által nyújtott hitelkeret és járulékai mindenkor összegének megállapítása szempontjából a felperes bank üzleti könyvei az irányadók, kivéve, ha azok nyilvánvalóan tévesek. Az alperes a keretszerződés fenti pontja ismeretében vállalt kezességet, így kötelezettségeösszegszerűsége megállapítása során a hitelkeret szerződés fenti rendelkezése rá vonatkozóan is irányadó. A szerződés fenti pontjából nem következik, hogy „a követelés főadós általi elismerése a kezes elismerésének minősül” (fell.2.o.1-2.bek. és fell.kieg.3.o.5.bek.), azonban a követelés - felperes által a fentiek szerint igazolt - összegének vitatására tekintettel ekörben az alperesre hárult a bizonyítási kötelezettség.

Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a főadós felszámolója a felperes követelését elismerte, 2013. augusztus 29-én nyilvántartásba vette, majd a felperes zálogjogával terhelt tárgyak értékesítésére tekintettel annak csökkentett összegét 2015. március 3-án kelt nyilatkozatában elismerte.

A közjegyzői ténytanúsítvánnyal, a bankszámlakivonatokkal, és a BH-34/2005. szerződés VI/1. pontjával szemben az alperest terhelte a bizonyítási kötelezettség a követelés általa vitatott összegszerűsége tekintetében, amelynek könyvszakértői bizonyítás indítványozásával tehetett volna eleget. A bizonyítási teher körében elfoglalt téves álláspontja miatt azonban az alperes ezt az elsőfokú eljárásban elmulasztotta, így ezen bizonyítás - a fellebbezés kiegészítésben indítványozott - lefolytatására a másodfokú eljárásban a Pp. 235. §. (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel nincs lehetőség.

A kifejtettek alapján az ítéletábra a követelés összegszerűségét a felperes által meghatározott 2.403.470.216,-Ft összegben fogadta el.

Az ítéletábra megjegyzi, hogy jelen tényállás mellett irreleváns a fellebbezési ellenkérelemben és annak kiegészítésében a kezesnek a főadós felszámolási eljárásába való bejelentkezésével kapcsolatos jogi érvelés.

A jelen esetben ugyanis az alperes kezes a követelést a jogosult felé nem teljesítette, így sem saját jogán, sem a hitelezői igényét már előterjesztett felperes jogutódjaként nem léphetett fel a felszámolási eljárásban. Ez azonban önmagában - a fellebbezési ellenkérelemben írtakkal szemben - nem zárja el a kezeset sem attól, hogy a követelés összegszerűségét jelen perben vitássá tegye, sem pedig attól, hogy egyéb indokok alapján a rPtk. 276. §. (2) bekezdésére, azaz a követelés jogosult hibájából történő behajthatatlanná válására hivatkozzék a folyamatban lévő eljárásban.

Az alperes már az elsőfokú eljárásban is hivatkozott az rPtk. 276. §. (2) bekezdésére azon a ténybeli alapon, hogy a követelés a főadóstól azért vált behajthatatlanná, mert a jogosult nem fogadta el a főadós képviselőjében eljáró **"B"**nek a követelés megtérítésére vonatkozó rendezési javaslatát.

Helytállóan érvelt ekörben a törvényszék azzal, hogy a jogosultat nem terhelte a javaslatétel elfogadására vonatkozó kötelezettség, és nem róható a terhére, hogy azt gazdasági, vagy egyéb megfontolásból visszautasította.

Az alperes azon új, az elsőfokú eljárásban nem vizsgált körülményre is hivatkozott a fellebbezésében, miszerint a felperes által a kezessel szemben érvényesített követelés a főadóstól azért vált behajthatatlanná, mivel a végelszámolási eljárásban a jogosult hozzájárult a kötelezett vagyona áron aluli értékesítéséhez.

Figyelemmel arra, hogy az alperes igazolta, hogy a fenti körülményekről csak az elsőfokú eljárást követően szerzett tudomást, illetve a hivatkozását alátámasztó adatokat a főadós felszámolója csak az elsőfokú ítélet meghozatalát követően bocsátotta a rendelkezésére, így a fenti bizonyítékok fellebbezési eljárásban való vizsgálatának a Pp. 235. §. (1) bekezdése nem képezte akadályát (Gf.IV.20.086/2016/11/A/1).

Az alperes által e körben felhozott, a fentiekben már ismertetett érvekkel szemben azonban a felperes alappal hivatkozott arra, hogy - ingatlanokat és vagyont terhelő keretbiztosítéki zálogjogára is tekintettel - 2012. augusztus 31. napján háromoldalú megállapodást kötött az adóssal és a végelszámolóval, az optimális megtérülés biztosítása céljából az eszközök és a készletek értékesítésének minimális értékhatárait megjelölve.

Emellett 2012. szeptember 6-án operatív bankbiztosítási szerződést kötött a "C" Kft-vel az adós gazdasági helyzetének átvilágítására, a cég jövedelemtermelő képességének javítására, gazdasági tanácsadásra és a cég tevékenységének ellenőrzésére a jogosult felé történő rendszeres jelentések útján.

A felperes tehát a Ptk. 276. §. (2) bekezdése által a kezes mentesüléséhez előírt, a kezes érdekeit negligáló aktív magatartást vagy mulasztást, amelynek következményeként a teljesítő kezes elesne igénye megtérülésének lehetőségétől nem tanúsított. A felperes eljárása éppen az optimális megtérülés biztosítására szolgált.

Az ítéletábra utal arra, hogy az adós végelszámolási vagyonának az alperes által vélelmezett és sérelmezett áron aluli értékesítésének kérdése a jelen eljárás keretein túlmutat.

A végelszámolási eljárás jogszerű és gazdaságilag optimális lefolytatása - a cég önálló képviseleti joggal rendelkező vezető tisztségviselőjének minősülő - végelszámoló feladata, amelyért a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 99. §-a értelmében felelősséggel tartozik.

Amennyiben - jelen esetben - a főkötelezett fizetéseképtelensége és ebből következően a követelés behajthatatlanná válása nem a gyorsan romló árukészlet értékvesztésének, nem a kedvezőtlen piaci viszonyoknak és nem a főadós kintlévőségei meg nem térülésének, hanem a végelszámolási vagyon áron aluli értékesítésének volna betudható, úgy ez elsősorban a végelszámoló felelősségének kérdését és nem a követelése megtérülését szorgalmazó hitelező (felperes) felelősségét veti fel.

A fentieket összegezve megállapítható, hogy a Ptk. 276. §. (2) bekezdésében írtakra tekintettel a jogosultnak szem előtt kell tartania a kezes kötelezettel szembeni megtérítési igényének eredményességét, a vele szemben támasztott elvárhatóság azonban nem terjedhet

addig, hogy a főadós végelszámolási vagyonának jogszerű és gazdaságilag optimális értékesítését garantálja, biztosítsa.

A felperes a készletek, eszközök értékesítésének, a követelések érvényesítésének kereteit rögzítő és minimum értékhatárait rögzítő megállapodással és ennek ellenőrzését elősegítő bankbiztosítási szerződéssel a Ptk. 276. §. (2) bekezdése alapján vele szemben támasztható követelményeknek eleget tett.

Az alperes az általa felhozottak alapján a kezesi helytállási kötelezettsége alól nem mentesülhet.

A fentiekre tekintettel az ítéletábra a törvényszék helytálló ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperest az ítéletábra a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 2.500.000,-Ft összegű fellebbezési illeték állam javára, és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§. (2) c pont (5) (6) bekezdés alapján megállapított mértékű ügyvédi munkadíjból álló perköltség felperes részére történő megfizetésére.

Győr, 2016. szeptember 14. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Sarmon Hedvig sk.. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: